

Ettepanekud Kauksi metsatööde plaani koostamiseks 06.10.2023 seisuga

Ettepaneku esitaja	Ettepanek-kommentaar	RMK vastus
Anne-Ly Feršel	<p>Teen ettepaneku, neid metsi majandada püsimetsana, sest raiutud metsade asemele istutatud puu taimedest kasvab uus mets mitukümmend aastat. Vanad puud ja nende all kasvav alusmets, marjataimed, seemed jne on olulised nii inimestele kui ka metsa elustikule. Vanadel puudel ja ka kuivanud, murdunud puudel on metsa elustikus oma roll pakkudes elupaika kümnetele liikidele, kes majandatavates ja hästi hooldatud/koristatud metsades elada ei saa. Seega need 100 a. puud tõstavad metsa väärtust elupaigana ja puhkekohana, ning võimaldavad rakendada mitmesugused looduskasutuse viise. Teen ettepaneku vaadata piirkonda laiemalt ning suhtuda kõnealustesse metsadesse mitte majandus vaid püsimetsana.</p>	<p>Arvestame ettepanekut ega plaani alale lageraiet - aegjätkne raie on püsimetsa ilmeline. Aegjätkse raie teist järku plaanime ainult vajadusel ja arutame selle eelnevalt kogukonnaga läbi. Plaanime kogu Kaukis KAH jätta piisavalt vanu ja kuivanud puid elurikkuse säilitamiseks.</p>
Tõnis Rohtma	<p>Kaardil märgitud Kauksi, Kuru ja Kauksi oja kõikidel KAH-aladel, olenemata märgitud ala värvist, tuleks lähtuda eelkõige olemasoleva piirkonna looduse jätkusuutlikkuse säilitamisest, mida ei ole võimalik teha lihtsalt, suure kasumiga ning harjumuspärasel viisil ning meetoditega, mida kasutatakse inimtühjades metsades. Raiudes maha Peipsi järve kaldalt ja kalda lähialadelt kõrged männikud, hävib koheselt vähemalt 40-50 aastaks selle koha looduslik ilu ja inimeste kvaliteetelukeskkond looduse keskel. Prioriteet peaks olema Peipsi järve äärse ala kõrghaljastuse säilitamine. Eesmärk on säilitada aastakümnete jooksul tekkinud looduslik elukeskkond kohalikele inimestele, puhkajatele, loomadele lindudele, ja metsahüvede suurendamine.</p>	<p>Metsatööde plaanis oleme tagasihoidlikult plaaninud metsade uuendamist. Oleme võtnud prioriteediks Peipsi järve äärse ala kõrghaljastuse säilitamise ja puhkeväärtuse suurendamise - kavandame kõrghaljastuse säilimiseks aegjätkset raiet küpsetes metsades ja puhkeväärtuse suurendamiseks harvendusraiet keskealistes metsades. Selleks, et noor metsa saaks kasvama, plaanime aegjätkset raiet maapinna ettevalmistuse ja noorte mändide istutamisega.</p>

Tõnis Rohtma	Üks jätkusuutlikke metsamajandamise viise nendel aladel on käsitleda neid looduslike pargialadena, mitte raieküpse metsana. Pargina saavad kasvada võimsad põlispuud, külvates ise piisavalt uusi seemneid. Inimeste teha oleks ainult metsa hooldamine ning vajadusel väikeste mändide harvendamine. Samuti peab metsaaluseid puhastama võsast, et tagada mändidele, kadakatele ning kuuskedele vaba kasvuruum.	Harvendusraie ealises metsas raiutakse välja allajäänud ja kahjustatud puud, jättes alles elujõulisi tammesid. See parandab metsa ilmet ja allesjäävate puude kasvutingimusi. Raiudes küpses metsas aegjärgse raiega tekitame pargiilmelise ala, kus hiljem tõrjume väikeste mändide alt rohttaimi ja võsa. Kauksi kõrgendatud avaliku huviga ala riigimetsad on metsad, kus metsatöid planeerides lähtume kehtivast metsaseadusest. Antud metsade puhul ei ole tegemist parkmetsadega. Tulenevalt asjaolust, et antud metsad on määratud kõrgendatud avaliku huviga alaks, siis metsatööde plaani koostades räägime läbi kohalike elanike ja omavalitsusega.
Tõnis Rohtma	Antud piirkonnas saaks kasutada kujundusraide meetodit ning metsast raiuda ainult kuivanud või kuivavad, samuti haiged puud välja, sellisel juhul suudab loodus ise metsa uuendada.	Metsaseadus lubab kujundusraiet kasutada looduskaitsealadel - kaitsekorralduskavas kirjeldatud viisil. Plaanime sanitarraiet üksikute ohtlike puude raiumiseks järve-poolses vana metsa osas. Raiudes üksikuid puid männikus uueneb see inimese kaasabita lehtpuudega - valgusnõudlikud mändid ei saa selliselt kasvada.
Tõnis Rohtma	Metsa hooldust ja sanitaarset hooldust tuleks teha käsitsi, kasutades väljaveoks madala pinnasesurvega sõidukit, näiteks ATV-sõidukeid koos hüdrauliliste metsaveo haagistega. Sama meetodiga saab ka metsa vajadusel harvendada.	Peipsi ranna piiranguvööndisse jäävad metsad ja teeme seal ainult vajaduspõhiselt sanitarraiet külmal ajal ja kerge tehnikaga. Muul ajal tehakse sanitarraiet äärmise vajadus korral - kui puud on ohtlikud inimestele või nende varale. Metsa tervislikust seisundist tingituna on plaanis teha sanitarraiet vastavalt tekkivale vajadusele üksikpuudena. Kogukonna soovil raiutakse puhkajatele ohtlikud puud, osa kuivanud puudest jääb metsa elurikkuse suurendamiseks.
Tõnis Rohtma	Neid töid tuleks teostada lumevabal või vähese lumega ajal, et oleks võimalik vältida noorte taimede mahatallamist.	Sanitarraiet teeme vastavalt vajadusele, võimalusel talvel lumevabal või vähese lumega ajal. Ennekõike lähtume puhkajate ohutusest.

Tõnis Rohtma	RMK esindajate põhjendus lageraiete tegemiseks on soov tagada metsa jätkusuutlikus tulevastele põlvvedele. See argument on vigane, kuna lageraidega hävib koheselt kaasajas elavate inimeste ning juba kasvava järeltuleva põlve elukeskkond. Sisuliselt hävib kolme inimpõlve elukeskkond ning langeb siinse kinnisvara hind. Hävib keskkond, kus väikeettevõtted saavad tööd ainult tänu puhkajate vastuvõtule.	Oleme lageraie asemel kavandanud aegjärgse raie. Säilitame raie käigus võimalusel noored männid, kus neid on. Esimesel võimalusel istutame uued männid vanade mändide alla - plaanime istutada 2025. aasta kevadel. Aegjärgse teist võtet kaalume koos kogukonnaga ja hindame üheskoos noorte mändide seisundit. Võimalusel aegjärgse II järku ei kavandata ja suured puud jäävad säilikuudeks.
Tõnis Rohtma	Ei saa nõustuda RMK väitega, et kaardil lageraietena LR 2023 ja LR 2033 märgitud eraldistel on 100 % üle saja aastased männipuud	Puistu keskmine vanus on üle 100 aasta - eraldisel ei ole 100% puudest ühevanused.
Tõnis Rohtma	Vanemad elanikud mäletavad, kui raiuti lähiümbruses lagedaks mitmed metsad, peale mida kadus lendorav, nahkhiir ja paljud teised looma- ning linnuliigid. Lageraided sellises piirkonnas hävitavad ja/või lõövad paigast ära loodusliku koosluse rohkem kui 100 aastaks. Selle vastu olid juba tollel ajal kohalikud elanikud ja metsapunktide töötajad, üritati edutult lendoravat päästa ning ümber asustada.	Kogukonna soovil lageraiet Kauksi KAH alale ei plaani.
Tõnis Rohtma	Palju parema väljanägemisega on jõuline hooldatud mets, kui tühi maalapp, kus ei ole päikese eest varju ega silmailu, ning kus ei saa elada loomad-linnud. Inimesed üle Eesti on soetanud endale siia piirkonda kinnisvara just looduse ainulaadset eripära arvesse võttes. Inimesi ei saa proovida ümber asustada sarnaselt kaitsealuste linnu- ja loomaliikidega.	Plaanime osale küpsetest metsadest aegjärgset raiet, et säiliks silmailu ja vari päikese eest. Kuid oleks piisavalt valgust, et noored männid saaksid kasvama asuda. Osa küpsetest metsadest jääb sel kümnendil raiumata ja nendes tehakse vajadusel ainult sanitarraiet.
Tõnis Rohtma	Männikute raiete korral mustika ja karusambla-mustika kasvukohatüübis oleks sobivaks seemnepuuks mänd, mitte sookask.	Aegjärksel raiel jätame kasvama männid ja täiendavalt istutame noori mände juurde.
Liina Talistu/Alutaguse Vallavalitus	Edastan Alutaguse Vallavalitsuse ettepaneku Kauksi metsade majandamise kava 2023–2032 täiendamiseks seoses Alutaguse valla üldplaneeringuga kavandatud tehnorajatistega. Kavas on kajastatud raie kavandava reoveepuhasti maa-alal lisaku metskond 80 (22401:004:0712) katastriüksusel. Palume lisada raiete mahtu ka kavandatavate puurkaevude ala (lisatud skeem).	Oleme majandamisest välja arvestanud Alutaguse valla üldplaneeringuga kavandatud tehnorajatise ala lähtuvalt Alutaguse Vallavalitsuse edastatud infost. Nendel aladel plaanitavaid töid tutvustab kohalik omavalitsus.
Joel Kalpus	Arvestades eeltoodut palun jätta ära planeeritavad (suhteliselt väikesemahulised) lageraied Kivi tee kinnistute vahetus läheduses või nihutada need raied kaugemale, jättes hoonestusele puhvertsooni ja inimestele metsavaate.	Oleme metsatööde plaanis teinud muudatusi ja lageraie asemel teeme aegjärgse raie, KU207 eraldise 5 oleme kogukonna soovil plaanist välja jätnud.

Riina Georg, MTÜ Roheline Pärnumaa; Farištamo Eller, Päästame Eesti Metsad MTÜ	Ida-Viru maakonnaplaneeringu teemaplaneering "Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused": Loodusmaastikud- suurtest lageraiealade tekkimisest hoidumine.	Ei plaani metsatööde plaanis lageraiet.
Riina Georg, MTÜ Roheline Pärnumaa; Farištamo Eller, Päästame Eesti Metsad MTÜ	Kehtiv valla üldplaneering;RMK-I palume kontrollida: Seletuskiri: Kaart:	Metsatööd on vastavuses Alutaguse valla üldplaneeringuga.
Riina Georg, MTÜ Roheline Pärnumaa; Farištamo Eller, Päästame Eesti Metsad MTÜ	Valla koostamisel olev üldplaneeringu kohta RMK-I palume kontrollida: ÜP Seletuskiri: Kaart:	Alutaguse valla üldplaneering on kinnitatud.
Riina Georg, MTÜ Roheline Pärnumaa; Farištamo Eller, Päästame Eesti Metsad MTÜ	Metsaportaal: "ÜP kaitsemetsad": "Teavituskohustusega metsamaa ala. Raieplaanist teavitada valda. Alus: Valla üldplaneering lk. 32"	Alutaguse vald on osalenud kaasamise protsessis ja enne töödega alustamist kooskõlastatakse metsatööde plaan Alutaguse vallaga.
Riina Georg, MTÜ Roheline Pärnumaa; Farištamo Eller, Päästame Eesti Metsad MTÜ	Keskkonnaagentuur Natura metsaelupaikade esinemisalad (suure tõenäosusega et Natura metsaelupaik on olemas)	Oleme tutvunud olemasolevate piirangute kaardikihtidega. Metsateatiseid esitades kontrollib Keskkonnaamet piirangutele vastavuse - kui esineb mingis metsaosas vastuolu, jäävad sellel kavandatud metsatööd ära.
Riina Georg, MTÜ Roheline Pärnumaa; Farištamo Eller, Päästame Eesti Metsad MTÜ	Veel kat. loomad, taimed ja seemned/samblikud ei ole registreeritud. Kas inventuur on tehtud?	Vääriselupaikade inventuuri teevad RMK metsakorraldajad jooksvalt ja pidevalt. Teisi inventuure RMK ei teosta, lähtume olemasolevatest andmetest.

Riina Georg, MTÜ Roheline Pärnumaa; Farištamo Eller, Päästame Eesti Metsad MTÜ	Kaasamine: Avalik koosoleku protokoll puudub 15.06.2023 seisuga	Protokoll on kodulehel.
Riina Georg, MTÜ Roheline Pärnumaa; Farištamo Eller, Päästame Eesti Metsad MTÜ	Metsatööde kava projekti ei ole pandud avalikku tabelisse 2022 I poolaasta kohta, seal puudub. On vaid kirjas "projekt koostamine jätkub kohtumisel 09.06.2023". Kava projekt on ainult leitav teatedes lingiga. Kas inimesed on informeeritud piisavalt?	Täname tähelepanu juhtimise eest, oleme infot parandanud. Kohalikud on aidanud infot edasi jagada ja oleme koosoleku järgselt täiendavalt suhelnud piirkonna kinnisvaraomanikega ja nende soove arvestade plaanist välja jätnud lageraied. Kohalik omavalitsus on olnud abiks kohalike kaasamisel.
Riina Georg, MTÜ Roheline Pärnumaa; Farištamo Eller, Päästame Eesti Metsad MTÜ	Kava projektis on nüüd ka "Rannapungerja" KAH-ala Kauksi KAH ala sees! RMK veebilehel on kirjas 2022 I poolaasta tabelis ikka "projekti valmimine peatatud". Inimesed kes jälgivad Rannapungerja asjad, ei tea seda, sest RMK ei ole teavitanud. Ikka vana teade on olemas, uus teade ei tulnud. Inimesed ei ole informeeritud!	Rannapungerja KAH ala piirid muutusid seoses Alutaguse rahvuspargi laiendamise sooviga. Viimasel avalikul koosolekul osalesid mitmed inimesed endise Rannapungerja KAH alalt ja teavitatud on kõiki kohalikke, kes osalesid Rannapungerja kaasamise protsessis. Suur osa Rannapungerja KAH alast on Raadna KAH ala, mille metsatööde plaanile esitas ettepanekud kohalik omavalitsus.
Riina Georg, MTÜ Roheline Pärnumaa; Farištamo Eller, Päästame Eesti Metsad MTÜ	KAH-ala piirid: miks eraldis KU206-5 ei ole KAH ala sees?	Tegime märkusest lähtuvalt paranduse KAH ala piirides.
Riina Georg, MTÜ Roheline Pärnumaa; Farištamo Eller, Päästame Eesti Metsad MTÜ	Kava projekt: 11.7 ha lageraie, 57.1 ha harvendusraie ja 6.1 ha harvendusraie. Vist kõik need alad on nahkhiirte tähtsad toitumisalad. Vist Natura elupaigad ka olemas.	Keskkonnaamet plaanib 2024 kevadel alal täiendavat uuringut. Oleme seetõttu plaaninud metsatööd 2024 II poolaastasse - töid tehes arvestame Keskkonnaameti uuringu tulemustega.

<p>Riina Georg, MTÜ Roheline Pärnumaa; Farištamo Eller, Päästame Eesti Metsad MTÜ</p>	<p>Mõned kehtivad metsateatised on juba olemas: SR 50000622939 ja SR 50000622937, II kat. Põhjanahkhiir, pargi-nahkhiir, suurvidevlane elupaikadel.</p>	<p>Surnud ja kahjustatud puude raiet tehakse vajadusel ilma teavituseeta.</p>
<p>Riina Georg, MTÜ Roheline Pärnumaa; Farištamo Eller, Päästame Eesti Metsad MTÜ</p>	<p>Oleme täielikult vastu mahukatele uuendusraietele KAH-aladel. Püsimetsandus on võimalik vaatamata RMK eksitavatele väidetele kava projektis.</p>	<p>Oleme kavandanud aegjärkse raie, et hoida kõrgmetsa ja luua kogukonna soovil männi kasvamiseks sobivad tingimused.</p>
<p>Riina Georg, MTÜ Roheline Pärnumaa; Farištamo Eller, Päästame Eesti Metsad MTÜ</p>	<p>Veel on ekslik väide sissejuhatuses: "Selleks, et säilitada Kauksi metsade püsimine ja mitmekülgne kasutus ka tulevikus, oleme kokku pannud Kauksi ümbruses kasvava riigimetsa majandamise kava aastateks 2023–2032" Vastuväide: metsa püsimise tingimus ei ole metsamajandamine. Kindlasti ei ole metsa püsimiseks vajalikud (uuendus)raied, vaid vastupidi: raied rikuvad puhkemetsa väärtuse, metsade ökosüsteemid ja liigirikkus hävivad, sealhulgas kahjustab ökosüsteeme teistkordselt enne monokultuurset istutust praktiseeritav pinnase lõhkumine (mineraliseerimine), kaotatud elurikkus, elupaigad on korvamatu kaotus. Eriti kui hinnata Eesti metsade ökosüsteeme ja elurikkuse hävingut tänapäevase intensiivne ülearie kontekstis, raiutakse ka Natura aladel, asulate ümbruse nn kaitsemetsades jne ja käesoleval juhul kaitseala piiranguvööndis. Metsa tuleb hoida ja majandada metsa kaitse põhimõttel püsimetsandusvõtetega.</p>	<p>Valikraie ei võimalda luua Kauksi KAH ala kasvukohtades mändidele kasvamiseks sobivad tingimused.</p>
<p>Riina Georg, MTÜ Roheline Pärnumaa; Farištamo Eller, Päästame Eesti Metsad MTÜ</p>	<p>Ida-Viru maakonnaplaneeringu järgi paikneb alal rohevõrgiku tuumala ja väärtuslik maastik. Mida ütleb üldplaneering, kontrollige palun järele. Kas RMK raieplaanid ei lähe vastuollu?</p>	<p>Raietööd on kooskõlas maakonnaplaneeringu ja üldplaneeringuga.</p>

Tõnis Rohtma	Tehtud lageraietel kasvab männi madal noorendik, mis vajaks kiiremas korras hooldamist.	Noort metsa hooldati 2022. ja järgmine hooldus on kavandatud 2024. aastal. Noorte metsade hooldustöid metsatööde plaanis ei kirjeldata, sest neid tehakse vastavalt vajadusele ja ei saa 10 aasta jooksul täpselt plaanida.
Tõnis Rohtma	Üks võimalik lahendus, millesse saaks ja tuleks kaasata kohalik kogukond, suvilate, majade omanikud: tehes talvel külmaga antud eraldistel lehtpuudele lageraiet ja kuivanud ning haigete okaspuude hooldusraiet, saamegi harvendatud metsa, kuhu jäävad kasvama põlispuud. Samuti säilivad suures osas erinevad samblikud. Peale raideid tuleks käsitsi istutada männid, valides lagedamad kohad, ning samblikud võib istutuskohtades eemale lükata. Sarnaselt hooldati metsi ka ennemuiste. Nii saamegi säilitada jätkusuutlikult Peipsi järve äärses ala kõrghaljastuse.	Oleme arvestanud, et piirinaabritel on võimalus aegjärksel raiel puude valikul osaleda. Metsa istutamiseks võime kaaluda talgute korraldamist, kui kohalikel on selleks soov. Maapinna ettevalmistusel plaanime kasutada väiksemat tehnikat lappide valmistamisel. Käsitsi istutuskohtade mineraliseerimiseks puudub kohalik tööjõud ja töövahendid - meile ei ole kogukonnale pakkuda maakirveid.
Larissa Vahruševa, Joel Kalpus, Heli Kalpus, Andrei Murnikov, Jevgeni Skazovatov, Anna Alasoo, Natalia Danilova, Tatjana Kallaste, Jelena Barsukova, Jaan Arens	Palume jätta Kivi tee elurajooniga piirnev mets kasvama ja eemaldada arengukavast lageraiet metsakinnistu 22401:004:0712 idapoolsed lankidel - metsanduse arengukavas märgitud nr 5 (0,5ha) ja nr.7 (1,1ha). Ala „raieküpsetest“ metsadest moodustavad nimetatud langid tühise osa, aga elukeskkonna ja piirkonna atraktiivsuse seisukohast on need hindamatu väärtusega.	Jätame kogukonna soovil ära lageraie eraldisel 5 ja plaanime aegjärkset raiet eraldisel 7 lähtuvalt kokkulepetest piirinaabritega. Piirinaaber soovib osaleda aegjärkse raie kasvama jäävate puude valmisel - täpne aeg lepitakse omavahel kokku.